

Sygn. akt I UZ 38/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania J.H. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
Oddziałowi w R.

o emeryturę pomostową,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 października 2017 r.,

zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 czerwca 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 12 czerwca 2017 r., w sprawie z odwołania J.H. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R. o emeryturę pomostową, odrzucił skargę kasacyjną odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 stycznia 2017 r. - wobec niezuzpełnienia braku skargi w postaci sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia w terminie 7 dni, liczonych od doręczenia wezwania w dniu 10 maja 2017 r.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wyrokiem z dnia 24 stycznia 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego J.H. od wyroku Sądu Okręgowego w G. Ośrodka Zamiejscowego w R. z dnia 9 września 2016 r., IX U

(...), oddalającego odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 7 czerwca 2016 r. odmawiającej prawa do emerytury pomostowej.

Pełnomocnik ubezpieczonego - radca prawny - w dniu 25 kwietnia 2017 r., za pośrednictwem Urzędu Pocztowego w R., złożył w Sądzie Apelacyjnym skargę kasacyjną od powyższego wyroku.

Zarządzeniem z dnia 28 kwietnia 2017 r., Sąd Apelacyjny wezwał pełnomocnika ubezpieczonego do uzupełnienia w terminie tygodniowym braków formalnych skargi kasacyjnej, przez nadesłanie pełnomocnictwa do reprezentowania strony przed Sądem Najwyższym, dołączenie jednego odpisu skargi kasacyjnej oraz uzupełnienie skargi kasacyjnej zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. - pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej.

Sąd wskazał, że ze zwrotnego potwierdzenia odbioru wynika, że powyższe wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej zostało odebrane przez pełnomocnika ubezpieczonego w dniu 10 maja 2017 r. W odpowiedzi na powyższe wezwanie pełnomocnik ubezpieczonego pismem procesowym z dnia 15 maja 2017 r. przesłał pełnomocnictwo do reprezentacji ubezpieczonego przed Sądem Najwyższym, odpis skargi kasacyjnej oraz podał, że uzupełnił skargę kasacyjną zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. przez dołączenie 1 odpisu skargi kasacyjnej. Nadto określił wartość przedmiotu zaskarżenia na 30.132 zł.

Sąd wskazał, że skarga kasacyjna podlega odrzuceniu z uwagi na nieusunięcie w terminie wszystkich braków formalnych. Pełnomocnik ubezpieczonego, pomimo wezwania do uzupełnienia braku skargi kasacyjnej zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., to jest poprzez sformułowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie uzupełnił tego braku.

Ubezpieczony zaskarżył to postanowienie zażaleniem, zarzucając mu „błądność ustalenia, że kasacja nie została uzupełniona, mimo wezwania w postaci sformułowanego wniosku, o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie”.

W uzasadnieniu podniesiono, że w wezwaniu do uzupełnienia kasacji nie wskazano, że kasacja nie zawierała wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia. Ponadto skarżący wskazał, że „wniosek został

złożony przez kierowanie skargi do Sądu Najwyższego, a jego uzasadnienie zawierało treść zawartą w kasacji po punkcie 3, którą należy zacytować i jest następująca <<Zaskarżony wyrok z powodu okoliczności wyżej przytoczonych rażąco narusza uzasadniony interes ubezpieczonego i pozbawia go wypracowanego prawa do stosownego i odpowiedniego zabezpieczenia emerytalnego, przez co rażąco narusza zasady współżycia społecznego>>.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., oprócz wymagań przewidzianych w § 1 tego artykułu, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Natomiast w myśl art. 398⁶ § 1 k.p.c., jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 lub 3, przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi, a stosownie do § 2 tego artykułu, sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Wśród wymagań stawianych skardze kasacyjnej wymienia się w art. 398⁴ § 2 k.p.c. „wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie”. Unormowanie to nawiązuje do instytucji przedsądu uregulowanej w art. 398⁹ k.p.c. i stanowi jednocześnie jej dopełnienie. Jest to obowiązek nałożony na skarżącego – złożenia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej i wykazania argumentów przemawiających za tym, by skarga ta została rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Wnoszący skargę kasacyjną może wskazać, że jest ona oczywiście uzasadniona albo że postępowanie przed sądem drugiej instancji dotknięte było nieważnością. Jeżeli te przesłanki nie wchodzą w grę w konkretnej sprawie, powinien uzasadnić, dlaczego rozpoznanie skargi kasacyjnej będzie służyło rozwojowi prawa, tj. wskazać, jakie istotne zagadnienie prawne występuje w tej sprawie albo uzasadnia potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Niespełnienie wymagania przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej powoduje konieczność wezwania skarżącego do uzupełnienia braków skargi pod rygorem jej odrzucenia, natomiast niedostatki przedstawionej argumentacji będą przesłanką uzasadniającą odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy prezentuje bowiem pogląd, że ocena, czy uzasadnienie to spełnia określone przepisami wymogi, nie należy do kompetencji sądu drugiej instancji, pozostając w wyłącznej gestii Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., II PZ 63/05, OSNP 2007 nr 1-2, poz. 16 oraz z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 102/11, LEX nr 1294323).

W treści skargi kasacyjnej przytoczone zostało zdanie: „Zaskarżony wyrok z powodu okoliczności wyżej przytoczonych rażąco narusza uzasadniony interes ubezpieczonego i pozbawia go wypracowanego prawa do stosownego i odpowiedniego zabezpieczenia emerytalnego, przez co rażąco narusza zasady współżycia społecznego”, jednakże nie zawarto jednocześnie stwierdzenia, że z tych powodów skarżący wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopiero takie dopełnienie treści skutkowałoby uznaniem, że skarżący złożył, wprawdzie nieodpowiadający ustawowym wymogom, ale jednak wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z kolei, biorąc pod uwagę obowiązkowe zastępstwo strony przez profesjonalnego pełnomocnika, wezwanie do uzupełnienia braku skargi kasacyjnej przez złożenie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia może polegać na wskazaniu przepisu Kodeksu postępowania cywilnego, z którego taki obowiązek wynika (co uczynił w niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji). Jeśli brak ten nie został uzupełniony w terminie (co miało miejsce w niniejszej sprawie), skutkuje to odrzuceniem skargi kasacyjnej.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że skarga kasacyjna nie zawiera innego elementu konstrukcyjnego, tj. przytoczenia jej podstaw i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Skarżący zarzucił bowiem: „błądność ustalenia, że Ubezpieczony nie legitymuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych uprawniającym do emerytury do 60-tego roku życia”, natomiast spełnienie wymagania przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia polega

na wskazaniu, na jakiej z przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. podstaw kasacyjnych oparto skargę, przytoczeniu - oznaczonego numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy i wyjaśnieniu, na czym jego naruszenie polega, oraz – w przypadku zarzutu naruszenia przepisów postępowania - wykazaniu, że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN 1114/00, LEX nr 56055; z dnia 15 maja 2009 r., II CSK 18/09, LEX nr 519335 i z dnia 15 kwietnia 2010 r., II UK 296/09, LEX nr 602706 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997 nr 8, poz. 114; z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 29/97, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 96 i z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365). Także i z tego powodu skarga kasacyjna podlega odrzuceniu *a limine* – bez konieczności wzywania do uzupełnienia braków.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

as